

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ ОКВИРНЕ КОНВЕНЦИЈЕ САВЕТА ЕВРОПЕ О ВРЕДНОСТИ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ЗА ДРУШТВО

Члан 1.

Потврђује се Оквирна конвенција Савета Европе о вредности културног наслеђа за друштво која је усвојена у Фару 27. октобра 2005. године, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Оквирне конвенције Савета Европе о вредности културног наслеђа за друштво у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

COUNCIL OF EUROPE FRAMEWORK CONVENTION ON THE VALUE OF CULTURAL HERITAGE FOR SOCIETY

Preamble

The member States of the Council of Europe, Signatories hereto,

Considering that one of the aims of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members for the purpose of safeguarding and fostering the ideals and principles, founded upon respect for human rights, democracy and the rule of law, which are their common heritage;

Recognising the need to put people and human values at the centre of an enlarged and cross-disciplinary concept of cultural heritage;

Emphasising the value and potential of cultural heritage wisely used as a resource for sustainable development and quality of life in a constantly evolving society;

Recognising that every person has a right to engage with the cultural heritage of their choice, while respecting the rights and freedoms of others, as an aspect of the right freely to participate in cultural life enshrined in the United Nations Universal Declaration of Human Rights (1948) and guaranteed by the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966);

Convinced of the need to involve everyone in society in the ongoing process of defining and managing cultural heritage;

Convinced of the soundness of the principle of heritage policies and educational initiatives which treat all cultural heritages equitably and so promote dialogue among cultures and religions;

Referring to the various instruments of the Council of Europe, in particular the European Cultural Convention (1954), the Convention for the Protection of the Architectural Heritage of Europe (1985), the European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage (1992, revised) and the European Landscape Convention (2000);

Convinced of the importance of creating a pan-European framework for co-operation in the dynamic process of putting these principles into effect;

Have agreed as follows:

Section I – Aims, definitions and principles

Article 1 – Aims of the Convention

The Parties to this Convention agree to:

- a recognise that rights relating to cultural heritage are inherent in the right to participate in cultural life, as defined in the Universal Declaration of Human Rights;
- b recognise individual and collective responsibility towards cultural heritage;
- c emphasise that the conservation of cultural heritage and its sustainable use have human development and quality of life as their goal;
- d take the necessary steps to apply the provisions of this Convention concerning:
  - the role of cultural heritage in the construction of a peaceful and democratic society, and in the processes of sustainable development and the promotion of cultural diversity;
  - greater synergy of competencies among all the public, institutional and private actors concerned.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention,

- a cultural heritage is a group of resources inherited from the past which people identify, independently of ownership, as a reflection and expression of their constantly evolving values, beliefs, knowledge and traditions. It includes all aspects of the environment resulting from the interaction between people and places through time;
- b a heritage community consists of people who value specific aspects of cultural heritage which they wish, within the framework of public action, to sustain and transmit to future generations.

Article 3 – The common heritage of Europe

The Parties agree to promote an understanding of the common heritage of Europe, which consists of:

- a all forms of cultural heritage in Europe which together constitute a shared source of remembrance, understanding, identity, cohesion and creativity, and
- b the ideals, principles and values, derived from the experience gained through progress and past conflicts, which foster the development of a peaceful and stable society, founded on respect for human rights, democracy and the rule of law.

Article 4 – Rights and responsibilities relating to cultural heritage

The Parties recognise that:

- a everyone, alone or collectively, has the right to benefit from the cultural heritage and to contribute towards its enrichment;
- b everyone, alone or collectively, has the responsibility to respect the cultural heritage of others as much as their own heritage, and consequently the common heritage of Europe;

c exercise of the right to cultural heritage may be subject only to those restrictions which are necessary in a democratic society for the protection of the public interest and the rights and freedoms of others.

Article 5 – Cultural heritage law and policies

The Parties undertake to:

- a recognise the public interest associated with elements of the cultural heritage in accordance with their importance to society;
- b enhance the value of the cultural heritage through its identification, study, interpretation, protection, conservation and presentation;
- c ensure, in the specific context of each Party, that legislative provisions exist for exercising the right to cultural heritage as defined in Article 4;
- d foster an economic and social climate which supports participation in cultural heritage activities;
- e promote cultural heritage protection as a central factor in the mutually supporting objectives of sustainable development, cultural diversity and contemporary creativity;
- f recognise the value of cultural heritage situated on territories under their jurisdiction, regardless of its origin;
- g formulate integrated strategies to facilitate the implementation of the provisions of this Convention.

Article 6 – Effects of the Convention

No provision of this Convention shall be interpreted so as to:

- a limit or undermine the human rights and fundamental freedoms which may be safeguarded by international instruments, in particular, the Universal Declaration of Human Rights and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;
- b affect more favourable provisions concerning cultural heritage and environment contained in other national or international legal instruments;
- c create enforceable rights.

Section II – Contribution of cultural heritage to society and human development

Article 7 – Cultural heritage and dialogue

The Parties undertake, through the public authorities and other competent bodies, to:

- a encourage reflection on the ethics and methods of presentation of the cultural heritage, as well as respect for diversity of interpretations;
- b establish processes for conciliation to deal equitably with situations where contradictory values are placed on the same cultural heritage by different communities;
- c develop knowledge of cultural heritage as a resource to facilitate peaceful co-existence by promoting trust and mutual understanding with a view to resolution and prevention of conflicts;
- d integrate these approaches into all aspects of lifelong education and training.

Article 8 – Environment, heritage and quality of life

The Parties undertake to utilise all heritage aspects of the cultural environment to:

- a enrich the processes of economic, political, social and cultural development and land-use planning, resorting to cultural heritage impact assessments and adopting mitigation strategies where necessary;
- b promote an integrated approach to policies concerning cultural, biological, geological and landscape diversity to achieve a balance between these elements;
- c reinforce social cohesion by fostering a sense of shared responsibility towards the places in which people live;
- d promote the objective of quality in contemporary additions to the environment without endangering its cultural values.

Article 9 – Sustainable use of the cultural heritage

To sustain the cultural heritage, the Parties undertake to:

- a promote respect for the integrity of the cultural heritage by ensuring that decisions about change include an understanding of the cultural values involved;
- b define and promote principles for sustainable management, and to encourage maintenance;
- c ensure that all general technical regulations take account of the specific conservation requirements of cultural heritage;
- d promote the use of materials, techniques and skills based on tradition, and explore their potential for contemporary applications;
- e promote high-quality work through systems of professional qualifications and accreditation for individuals, businesses and institutions.

Article 10 – Cultural heritage and economic activity

In order to make full use of the potential of the cultural heritage as a factor in sustainable economic development, the Parties undertake to:

- a raise awareness and utilise the economic potential of the cultural heritage;
- b take into account the specific character and interests of the cultural heritage when devising economic policies; and
- c ensure that these policies respect the integrity of the cultural heritage without compromising its inherent values.

Section III – Shared responsibility for cultural heritage and public participation

Article 11 – The organisation of public responsibilities for cultural heritage

In the management of the cultural heritage, the Parties undertake to:

- a promote an integrated and well-informed approach by public authorities in all sectors and at all levels;
- b develop the legal, financial and professional frameworks which make possible joint action by public authorities, experts, owners,

- investors, businesses, non-governmental organisations and civil society;
- c develop innovative ways for public authorities to co-operate with other actors;
  - d respect and encourage voluntary initiatives which complement the roles of public authorities;
  - e encourage non-governmental organisations concerned with heritage conservation to act in the public interest.

Article 12 – Access to cultural heritage and democratic participation

The Parties undertake to:

- a encourage everyone to participate in:
  - the process of identification, study, interpretation, protection, conservation and presentation of the cultural heritage ;
  - public reflection and debate on the opportunities and challenges which the cultural heritage represents;
- b take into consideration the value attached by each heritage community to the cultural heritage with which it identifies;
- c recognise the role of voluntary organisations both as partners in activities and as constructive critics of cultural heritage policies;
- d take steps to improve access to the heritage, especially among young people and the disadvantaged, in order to raise awareness about its value, the need to maintain and preserve it, and the benefits which may be derived from it.

Article 13 – Cultural heritage and knowledge

The Parties undertake to:

- a facilitate the inclusion of the cultural heritage dimension at all levels of education, not necessarily as a subject of study in its own right, but as a fertile source for studies in other subjects;
- b strengthen the link between cultural heritage education and vocational training;
- c encourage interdisciplinary research on cultural heritage, heritage communities, the environment and their inter-relationship;
- d encourage continuous professional training and the exchange of knowledge and skills, both within and outside the educational system.

Article 14 – Cultural heritage and the information society

The Parties undertake to develop the use of digital technology to enhance access to cultural heritage and the benefits which derive from it, by:

- a encouraging initiatives which promote the quality of contents and endeavour to secure diversity of languages and cultures in the information society;
- b supporting internationally compatible standards for the study, conservation, enhancement and security of cultural heritage, whilst combating illicit trafficking in cultural property;

- c seeking to resolve obstacles to access to information relating to cultural heritage, particularly for educational purposes, whilst protecting intellectual property rights;
- d recognising that the creation of digital contents related to the heritage should not prejudice the conservation of the existing heritage.

Section IV – Monitoring and co-operation

Article 15 – Undertakings of the Parties

The Parties undertake to:

- a develop, through the Council of Europe, a monitoring function covering legislations, policies and practices concerning cultural heritage, consistent with the principles established by this Convention;
- b maintain, develop and contribute data to a shared information system, accessible to the public, which facilitates assessment of how each Party fulfils its commitments under this Convention.

Article 16 – Monitoring mechanism

a The Committee of Ministers, pursuant to Article 17 of the Statute of the Council of Europe, shall nominate an appropriate committee or specify an existing committee to monitor the application of the Convention, which will be authorised to make rules for the conduct of its business;

b The nominated committee shall:

- establish rules of procedure as necessary;
- manage the shared information system referred to in Article 15, maintaining an overview of the means by which each commitment under this Convention is met;
- at the request of one or more Parties, give an advisory opinion on any question relating to the interpretation of the Convention, taking into consideration all Council of Europe legal instruments;
- on the initiative of one or more Parties, undertake an evaluation of any aspect of their implementation of the Convention;
- foster the trans-sectoral application of this Convention by collaborating with other committees and participating in other initiatives of the Council of Europe;
- report to the Committee of Ministers on its activities.

The committee may involve experts and observers in its work.

Article 17 – Co-operation in follow-up activities

The Parties undertake to co-operate with each other and through the Council of Europe in pursuing the aims and principles of this Convention, and especially in promoting recognition of the common heritage of Europe, by:

- a putting in place collaborative strategies to address priorities identified through the monitoring process;
- b fostering multilateral and transfrontier activities, and developing networks for regional co-operation in order to implement these strategies;
- c exchanging, developing, codifying and assuring the dissemination of good practices;

d informing the public about the aims and implementation of this Convention.

Any Parties may, by mutual agreement, make financial arrangements to facilitate international co-operation.

Section V – Final clauses

Article 18 – Signature and entry into force

- a This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe.
- b It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- c This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- d In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 19 – Accession

- a After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council of Europe, and the European Community, to accede to the Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.
- b In respect of any acceding State, or the European Community in the event of its accession, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 20 – Territorial application

- a Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.
- b Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- c Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 21 – Denunciation

a Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

b Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 22 – Amendments

a Any Party, and the committee mentioned in Article 16, may propose amendments to this Convention.

b Any proposal for amendment shall be notified to the Secretary General of the Council of Europe, who shall communicate it to the member States of the Council of Europe, to the other Parties, and to any non-member State and the European Community invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 19.

c The committee shall examine any amendment proposed and submit the text adopted by a majority of three-quarters of the Parties' representatives to the Committee of Ministers for adoption. Following its adoption by the Committee of Ministers by the majority provided for in Article 20. of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the States Parties entitled to hold seats in the Committee of Ministers, the text shall be forwarded to the Parties for acceptance.

d Any amendment shall enter into force in respect of the Parties which have accepted it, on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which ten member States of the Council of Europe have informed the Secretary General of their acceptance. In respect of any Party which subsequently accepts it, such amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which the said Party has informed the Secretary General of its acceptance.

Article 23 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State which has acceded or been invited to accede to this Convention, and the European Community having acceded or been invited to accede, of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles 18, 19 and 20;
- d any amendment proposed to this Convention in accordance with the provisions of Article 22, as well as its date of entry into force;
- e any other act, declaration, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Faro, this 27th day of October 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the

archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State or the European Community invited to accede to it.

ОКВИРНА КОНВЕНЦИЈА САВЕТА ЕВРОПЕ О ВРЕДНОСТИ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ЗА ДРУШТВО

Преамбула

Државе чланице Савета Европе, потписнице ове конвенције,

Сматрајући да је једно од начела Савета Европе да постигне веће јединство међу својим чланицама, са циљем да чувају и унапређују идеале и принципе засноване на поштовању људских права, демократији и владавини права, који чине њихово заједничко наслеђе;

Препознајући потребу да се људи и људске вредности нађу у средишту проширеног и трансверзалног концепта културног наслеђа;

Наглашавајући вредност и потенцијал културног наслеђа, промишљено употребљеног, као ресурса одрживог развоја и квалитета живота у друштву које се непрекидно развија;

Свесне права сваког појединца да се, поштујући права и слободе других, бави културним наслеђем према сопственом избору, као вида права да се слободно укључи у културни живот, утврђеног Универзалном декларацијом о људским правима Уједињених нација (1948) и загарантованог Међународним споразумом о економским, друштвеним и културним правима (1966);

Свесне потребе да се сваки појединац укључи у стални процес дефинисања и управљања културним наслеђем;

Свесне исправности принципа политике културног наслеђа и иницијатива у образовању које сматрају да је сво културно наслеђе једнако, унапређујући тако дијалог међу културама и религијама;

Позивајући се на различите инструменте Савета Европе, нарочито на Европску културну конвенцију (1954), Конвенцију о заштити архитектонског наслеђа Европе (1985), Европску конвенцију о заштити археолошког наслеђа (1992, ревидирана) и Европску конвенцију о пределу (2000);

Уверени у важност стварања паневропског оквира за сарадњу у динамичном процесу стварне примене ових принципа;

Сагласиле су се о следећем:

ОДЕЉАК I ЦИЉЕВИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И НАЧЕЛА

Циљеви Конвенције

Члан 1.

Стране потписнице ове конвенције сагласне су да:

а. признају да је право на културно наслеђе неодвојиво од права на учешће у културном животу, као што је утврђено у Универзалној декларацији о људским правима;

б. признају појединачну и колективну одговорност према културном наслеђу;

в. нагласе да је крајњи циљ очување културног наслеђа и његова одржива намена за људски развој и квалитет живота;

г. предузму неопходне кораке за примену одредаба ове конвенције у погледу:

- улоге културног наслеђа у изградњи мирољубивог и демократског друштва, као и процеса одрживог развоја и унапређења културне разноликости;

- веће синергије надлежности између свих заинтересованих јавних, институционалних и приватних актера.

Дефиниције

Члан 2.

У овој конвенцију:

а. израз „културно наслеђе“ означава скуп ресурса наслеђених из прошлости, које људи идентификују, независно од власништва над њима, као одраз и израз непрекидно еволуирајућих вредности, уверења, знања и традиција. Оно обухвата све видове животне средине настале интеракцијом човека и простора током времена;

б. израз „заједница повезана наслеђем“ означава скуп појединача који вреднују одређене аспекте културног наслеђа које желе да, у оквиру јавног деловања, одрже и пренесу на будуће генерације.

Заједничко наслеђе Европе

Члан 3.

Стране потписнице су се сложиле да ће унапређивати заједничко наслеђе Европе које се састоји од:

а. свих облика културног наслеђа у Европи који чине заједнички извор сећања, разумевања, идентитета, кохезије, стваралаштва;

б. идеале, принципе и вредности, произтекле из искустава стечених кроз напредак и сукобе из прошлости, који негују развој мирољубивог и стабилног друштва, заснованог на поштовању људских права, демократије и владавини права.

Права и обавезе које се односе на културно наслеђе

Члан 4.

Стране потписнице признају да:

а. сви, појединачно или колективно, имају право да уживају добробит културног наслеђа и доприносе његовом богаћењу;

б. сви, појединачно или колективно, имају обавезу да поштују културно наслеђе других на исти начин као и сопствено наслеђе, а самим тим и заједничко наслеђе Европе;

в. остваривање права на културно наслеђе може да подлеже само оним ограничењима која су нужна у демократском друштву ради заштите јавног интереса, права и слобода других.

Закони и политике који се односе на културно наслеђе

Члан 5.

Стране потписнице се обавезују да ће:

- а. признати јавни интерес везан за елементе културног наслеђа у складу са њиховим значајем за друштво;
- б. унапређивати вредност културног наслеђа њеном идентификацијом, проучавањем, тумачењем, заштитом, очувањем и представљањем;
- в. обезбедити, у специфичном контексту сваке стране потписнице, постојање законских одредаба које се односе на процедуре остваривања права на културно наслеђе, како је дефинисано у члану 4;
- г. неговати привредну и друштвену климу која подстиче учешће у активностима везаним за културно наслеђе;
- д. унапређивати заштиту културног наслеђа као централног фактора у међусобно повезаним циљевима одрживог развоја, културне разноликости и савременог стваралаштва који се међусобно надопуњују;
- ђ. препознати вредност културног наслеђа које се налази на територији под њиховом надлежношћу, без обзира на његово порекло;
- е. формулисати интегрисане стратегије ради олакшања примене одредаба ове конвенције.

Дејства Конвенције

Члан 6.

Ниједна одредба ове конвенције неће бити противачена тако да:

- а. ограничи или буде у супротности са људским правима и основним слободама заштићеним међународним инструментима, нарочито Универзалном декларацијом о људским правима и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода;
- б. утиче на повољније одредбе које се односе на културно наслеђе и окружење, а који су обухваћени другим националним или међународним правним инструментима;
- в. ствара извршна права.

ОДЕЉАК II

ДОПРИНОС КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ДРУШТВУ И РАЗВОЈУ ЧОВЕЧАНСТВА

Културно наслеђе и дијалог

Члан 7.

Стране потписнице се обавезују да ће, преко надлежних јавних власти и других надлежних органа:

- а. подстицати размишљања о етици и методама представљања културног наслеђа, као и поштовање разноликости тумачења;
- б. установити поступке измирења који ће се правично бавити ситуацијама у којима различите заједнице придају противречне вредности истом културном наслеђу;

в. развијати свест о културном наслеђу као средству које олакшава мирољубиву коегзистенцију, подстичући међусобно разумевање и, као резултат тога, решавање и спречавање сукоба;

г. интегрисати ове приступе у све видове доживотног учења и обуке.

Окружење, наслеђе и квалитет живота

Члан 8.

Стране потписнице се обавезују да ће искористити све видове наслеђа културног окружења да:

а. обогате процесе просторног, културног, економског, политичког и друштвеног развоја, прибегавајући, када је потребно, проценама о утицају на културу и усвајајући стратегије за ублажавање штете;

б. промовишу интегрисани приступ политикама везаним за културну, биолошку, геолошку и предеону разноликост како би се постигла равнотежа између ових елемената;

в. појачају друштвену кохезију неговањем осећаја заједничке одговорности према местима у којима льуди живе;

г. промовишу квалитет као циљ приликом вршења савремених интервенција на средину, не угрожавајући, при томе, њене постојеће културне вредности.

Одрживо коришћење културног наслеђа

Члан 9.

Ради одржања културног наслеђа, Стране потписнице се обавезују да ће:

а. промовисати целовитост културног наслеђа тако што ће осигурати да одлуке о изменама буду утемељене на разумевању њима својствених културних вредности;

б. дефинисати и промовисати принципе одрживог управљања и подстицати очување;

в. осигурати да сви општи технички прописи узимају у обзир специфичне захтеве очувања културног наслеђа;

г. промовисати употребу материјала, техника и вештина проистеклих из традиције и истраживати њихов потенцијал за савремене примене;

д. промовисати висококвалитетан рад кроз системе стручних квалификација и акредитација појединцима, предузећима и институцијама.

Културно наслеђе и привредна активност

Члан 10.

У намери да се у потпуности искористи потенцијал културног наслеђа као фактора одрживог привредног развоја, стране потписнице се обавезују да ће:

а. подизати свест и користити економски потенцијал културног наслеђа;

б. узети у обзир специфичан карактер и интересе културног наслеђа приликом креирања економских политика; и

в. осигурати да ове политике, без икаквих угрожавања, поштују целовитост културног наслеђа и његове наслеђене вредности.

ОДЕЉАК III

ЗАЈЕДНИЧКА ОДГОВОРНОСТ ЗА КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ЈАВНО УЧЕШЋЕ

Организација јавне одговорности за културно наслеђе

Члан 11.

Стране потписнице се обавезују да ће управљати културним наслеђем, тако што ће:

а. промовисати интегрисани и добро информисани приступ од стране јавних власти у свим областима и на свим нивоима;

б. развијати правне, финансијске и стручне оквире који су неопходни за усаглашено деловање надлежних јавних власти, стручњака, власника, инвеститора, предузећа, невладиних организација и цивилног друштва;

в. развијати иновативне начине за сарадњу јавних власти са другим актерима;

г. поштовати и охрабривати добровољне иницијативе које допуњују улогу јавних власти;

д. охрабривати невладине организације заинтересоване за заштиту културног наслеђа да делују у јавном интересу.

Доступност културног наслеђа и демократско учешће

Члан 12.

Стране потписнице се обавезују да ће:

а. подстицати свакога да учествује у

- процесу идентификације, проучавања, тумачења, заштите, очувања и представљања културног наслеђа;

- размишљању и јавној расправи о могућностима и изазовима које представља културно наслеђе;

б. узети у обзир вредност коју свака заједница повезана наслеђем придаје културном наслеђу које сматра делом свога идентитета;

в. препознати улогу добровољних организација, како као партнера у овим активностима, тако и као конструктивних критичара политика које се односе на културно наслеђе;

г. предузети кораке да побољшају доступност наслеђа, нарочито младима и онима који су друштвено угрожени, у циљу подизања свести о његовој вредности, потреби да се оно одржава и очува, али и добрбити која из њега може произести.

Културно наслеђе и знање

Члан 13.

Стране потписнице се обавезују да ће :

- а. олакшати укључивање елемената културног наслеђа у наставне програме на свим нивоима образовања, не нужно као засебан наставни предмет, већ као плодан извор проучавања у оквиру других предмета;
- б. учврстити везу између општег образовања о наслеђу и стручног оспособљавања;
- в. подстицати интердисциплинарно истраживање културног наслеђа заједница повезаних наслеђем, окружења и њихове међусобне повезаности;
- г. подстицати трајну професионалну обуку и размену знања и вештина, како у оквиру образовног система, тако и изван њега.

Културно наслеђе и информационо друштво

Члан 14.

Стране потписнице се обавезују да ће развијати употребу дигиталних технологија ради побољшања приступа културном наслеђу и предности које из њих произистичу:

- а. охрабрујући иницијативе које поспешују квалитет садржаја и настоје да осигурају разноликост језика и култура у информационом друштву;
- б. подржавајући међународне компатибилне стандарде који се тичу изучавања, очувања, вредновања и безбедности културног наслеђа, а борећи се против илегалне трговине културним добрима;
- в. настојећи да уклоне препреке у приступу информацијама о културном наслеђу, нарочито у образовне сврхе, истовремено штитећи права интелектуалне својине;
- г. препознајући да стварање дигиталних садржаја везаних за наслеђе не треба да штети очувању постојећег наслеђа.

ОДЕЉАК IV

ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА И САРАДЊА

Обавезе страна потписница

Члан 15.

Стране потписнице се обавезују да ће:

- а. установити, преко Савета Европе, функцију праћења спровођења, која би обухватала законодавство, политике и праксе који се односе на културно наслеђе, у складу са принципима утврђеним овом конвенцијом;
- б. одржавати, развијати и достављати податке заједничком информационом систему, доступном јавности, који олакшава процену примене обавеза сваке стране потписнице које произистичу из ове конвенције.

Механизам праћења спровођења

Члан 16.

а. Комитет министара ће, у складу са чланом 17. Статута Савета Европе, образовати одговарајући комитет или именовати већ постојећи Комитет да прати примену Конвенције, који ће бити овлашћен да донесе Правилник о начину свог рада;

б. Именовани комитет ће:

- донети, уколико је потребно, правилник о раду;

- управљати заједничким информационим системом, наведеним у члану 15, остварујући увид у начине на које се испуњава свака обавеза ове конвенције;

- на захтев једне или више страна потписнице, давати саветодавно мишљење о сваком питању које се односи на тумачење Конвенције, узимајући у обзир све правне инструменте Савета Европе;

- на иницијативу једне или више страна потписнице, предузме процену било којег аспекта њиховог спровођења Конвенције;

- подстицати међусекторску примену ове конвенције сарадњом са другим комитетима и учешћем у другим иницијативама Савета Европе;

- извештавати Комитет министара о својим активностима.

Комитет у свој рад може укључити стручњаке и посматраче.

Сарадња у праћењу активности

Члан 17.

Стране потписнице се обавезују да ће сарађивати међусобно и преко Савета Европе у остваривању циљева и принципа ове конвенције, а нарочито у унапређивању свести о значају културног наслеђа Европе, и то путем:

а. утврђивања стратегија сарадње како би се одговорило на приоритеће утврђене процесом праћења спровођења;

б. подстицања мултилатералних и прекограницчких активности и развијањем мрежа за регионалну сарадњу у циљу спровођења ових стратегија;

в. размене, развијања, кодификовања и обезбеђивања ширења добрих пракси;

г. информисањем јавности о циљевима и спровођењу ове конвенције.

Све стране потписнице могу, на основу споразума, сачинити финансијске аранжмане ради олакшања међународне сарадње.

ОДЕЉАК V

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Потписивање и ступање на снагу

Члан 18.

а. Ова конвенција је отворена за потписивање свим државама чланицама Савета Европе.

б. Она подлеже потврђивању, прихваташа или одобрењу. Инструменти потврђивања, прихваташа или одобрења се депонују код генералног секретара Савета Европе.

в. Конвенција ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од три месеца од дана кад је десет држава, изразило спремност да се обавежу Конвенцијом у складу са одредбама претходног става.

г. За све државе потписнице које накнадно изразе спремност да се обавежу овом конвенцијом, Конвенција ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од једног месеца од дана потписивања или депоновања ратификационог инструмента, инструмента о прихваташа или одобрењу.

Приступање Конвенцији

Члан 19.

а. После ступања ове конвенције на снагу, Комитет министара Савета Европе може позвати на приступање Конвенцији било коју државу која није чланица Савета Европе, као и Европску унију, одлуком донесеном већином гласова као што је предвиђено у члану 20 (д) Статута Савета Европе и једногласним избором представника држава уговорница које имају право на место у Комитету.

б. За све државе потписнице које накнадно изразе спремност да се обавежу овом конвенцијом, Конвенција, ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од три месеца од дана депоновања ратификационог инструмента, инструмента о прихваташа, одобрењу или приступању код генералног секретара Савета Европе.

Територијална примена

Члан 20.

а. Свака држава може, у тренутку потписивања или приликом депоновања свог ратификационог инструмента, инструмента о прихваташа, одобрењу или приступању навести на којим територијама или територији се Конвенција примењује.

б. Свака држава може у било ком тренутку касније, изјавом упућеном генералном секретару, проширити примену Конвенције на било коју другу територију наведену у изјави. У односу на такву територију Конвенција ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од три месеца од дана пријема такве изјаве од стране генералног секретара.

в. Свака изјава дата сходно двема претходним тачкама може у односу на сваку територију која се помиње у таквој изјави бити повучена обавештавањем генералног секретара. Таква одлука о повлачењу ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од шест месеци од дана пријема таквог обавештења од стране генералног секретара.

Отказивање

Члан 21.

а. Свака држава потписница може, у свако доба, да откаже ову конвенцију путем писаног обавештења упућеног генералном секретару Савета Европе.

б. Такво отказивање ступа на снагу првог дана месеца који следи након истека периода од шест месеци од датума пријема писаног обавештења од стране генералног секретара.

Амандмани на чланове Конвенције

Члан 22.

а. Свака страна потписница или Комитет, поменут у члану 16, може предложити амандмане на ову конвенцију.

б. Сваки предлог амандмана упућује се генералном секретару Савета Европе, који их прослеђује државама чланицама Савета Европе, осталим странама потписницама, свакој земљи која није члан Савета Европе и Европској заједници, а које су позване да приступе овој конвенцији у складу са одредбама из члана 19.

в. Комитет ће испитати сваки предложени амандман и, текст усвојен трочетвртинском већином представника страна потписнице, доставити Комитету министара на усвајање. Након усвајања од стране Комитета министара већином гласова, како је предвиђено у члану 20. став д. Статута Савета Европе и једногласним гласањем држава потписница које имају право чланства у Комитету министара, текст ће бити прослеђен странама потписницама на прихваташње.

г. Сваки амандман ступа на снагу, за стране потписнице које су је прихватиле, првог дана месеца који следи по истеку периода од три месеца од датума када десет држава чланица Савета Европе обавесте генералног секретара о прихваташњу. У односу на било коју страну потписницу која их накнадно прихвати, такви амандмани ступају на снагу првог дана месеца који следи по истеку периода од три месеца од датума када поменута страна потписница обавести генералног секретара о прихваташњу.

Обавештавање

Члан 23.

Генерални секретар Савета Европе ће писано обавестити државе чланице Савета Европе, сваку државу која је приступила или је позвана да приступи овој конвенцији, и Европску заједницу, уколико је приступила или је позвана да приступи:

а. сваком потписивању;

б. депоновању сваког ратификационог инструмента, инструмента о прихваташњу, одобравању или приступању;

в. датуму ступања на снагу ове конвенције у складу са одредбама чл. 18, 19. и 20;

г. свим евентуалним предлогима амандмана или о амандманима који су усвојени у складу са чланом 22, као и о датуму ступања тог амандмана на снагу;

д. свим осталим радњама, обавештењима или саопштењима у вези са овом конвенцијом.

У потврду чега су доле потписани, прописно овлашћени у ту сврху, потписали ову конвенцију.

Сачињено 27. октобра 2005. године у Фару, у једном примерку на француском и енглеском језику, при чему су оба текста подједнако веродостојна, и депонују се у архиви Савета Европе. Генерални секретар Савета Европе ће доставити оверене копије свим државама чланицама Савета Европе и свакој држави или Европској заједници, позваној на приступање Конвенцији.

Члан 3.

О извршавању одредаба овог закона стара се министарство надлежно за послове културе.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.